

dels Castro a Cuba són dos dels millors exemples de repressió digital al planeta.

bé estan censurats llocs web de bancs, mitjans de comunicació qualificats com a hostils, portals de contingut pornogràfic, pàgines de grups opositors al règim i organitzacions en defensa dels drets humans. Els anomenats Guardians de la Revolució controlen el proveïdor d'accés gràcies al seu gran aliat: la Companyia de Telecomunicacions de l'Iran. Tot queda a casa.

No obstant això, i sempre segons fonts governamentals, quatre milions d'iranians tenen un compte personal a la xarxa social creada per Mark Zuckerberg. Com és possible? Una dada ens pot donar la resposta: el 70% de la gent jove navega amb antifiltres, és a dir, que fa servir un mecanisme informàtic sense el qual amb prou feines podria consultar el correu electrònic, llegir els mitjans afectes, fer recerques "adequades" als patrons de l'Estat i tampoc podria com-

prar i utilitzar productes i serveis autoritzats.

Així i tot, aquesta no és l'única manera de fer front a les tanques digitals iranianes. N'hi ha més. Diversos activistes iranians utilitzen *proxies* -un servidor que fa d'intermediari per connectar-se a una altra xarxa- o VPN, una mena de xarxa privada virtual. Fins i tot algunes persones amb coneixements avançats contracten empreses estrangeres especialitzades en aquests serveis, subvencionades en part pels Estats Units.

Unes tècniques per evadir la vigilància que no han passat desapercebudes, sinó més aviat tot el contrari. El 2013, de fet, el règim iranià va crear la FATA, una espècie de policia especialitzada en delictes cibernetics. Tanta era la preocupació de l'aleshores president, Mahmud Ahmadinejad, que va llançar la idea de substituir l'internet actual per una intra-

net nacional. La proposta va ser aturada així que Hassan Rouhani va substituir-lo a la presidència, ni que siga perquè el nou mandatari fa bandera de ser bastant més obert que el seu predecessor.

Fou a partir de l'arribada al poder d'Ahmadinejad que es va incrementar la censura digital. Abans d'ell, es restringien tots aquells continguts considerats "no islàmics" o "immorals", i amb ell, van començar a blocar-se mitjans de parla persa de fora de l'Iran, serveis de blogs no iranians i xarxes socials. Es va restringir l'ús del correu electrònic i es va denegar l'accés als protocols HTTPS, una versió més segura del protocol d'una pàgina web normal.

El maldecap digital és creixent. En especial, a partir de la revolució verda del 2009. Les protestes al carrer per un presumpte frau electoral en favor d'Ahmadinejad van ser promogudes des de xarxes →

mental per a la dissidència d'aquest país. Un dels llocs web en què més es practica -tot i no ser un blog o un digital informatiu- és *Revolico*, un portal basat en anuncis classificats que serveix per intercanviar productes. "És un granet al cul del règim de Castro", explica un expert, perquè reflecteix l'escassetat de productes a l'illa i constitueix un dels únics mercats, ni que siga negre, existents a la Cuba comunista.

Al portal tan sols s'hi pot accedir des de l'estranger, ja que va ser blocat per les autoritats cubanes quan feia quatre mesos que funcionava. "Per esquivar el bloqueig fan servir uns altres mecanismes convencionals", comenta la mateixa font. L'estratègia és senzilla: els seus continguts es copien a discs durs o a llapis de memòria, que posteriorment els distribueixen allà on hi ha accés a un ordinador. Les seues vendes i el nombre de visites és elevat, malgrat els impediments.

Al seu torn, les detencions a estudiants o activistes són habituals. "Em van detenir i em van expulsar de la universitat per realitzar recerques de pàgines prohibides i per esquivar la censura", va comentar un dels participants al Circumvention Tech, celebrat a València. Hi ha hagut altres casos més mediàtics i polèmics, com el de la bloguera Yoani Sánchez o el del cap de l'agència de premsa Cubanacán Press, Guillermo Fariñas, que fou empresonat. El seu internament va transcendir a la premsa internacional per la seua vaga de fam.

Segons Reporters Sense Fronteres, l'any 2013, l'últim amb dades disponibles, hi havia un internauta penat, Ángel Santiesteban. Autor del blog *Los hijos que nadie quiso*, iniciat el 2008, era conegut per criticar el Govern. I és que, malgrat la desconexió de l'illa i les tanques imposades pels Castro, la xarxa esdevé un inevitable focus de dissidència al règim.

L'espasa de Bolívar

A Veneçuela, el Govern del president, Nicolás Maduro, no es queda curt a l'hora de restringir les crítiques. La penetració de l'oceà digital al país llatinoamericà és de gairebé el 55%, segons les dades de les quals disposa la fundació Freedom House. Aquest organisme, que rep finançament dels Estats Units, esmenta alguns dels problemes d'internet a la república bolivariana: la mala qualitat, la

CENSURA SENSE FRONTERES

De Veneçuela fins a la Xina, els intents de censura d'internet són diversos. En el cas veneçolà, l'actual president, Nicolás Maduro, ha continuat amb les pràctiques del seu antecessor, Hugo Chávez, una persecució a la llibertat d'expressió que a la Xina encara és més acusada, malgrat la resposta d'alguns col·lectius.

velocitat baixa, l'aïllament geogràfic de diverses regions del país i també la poca alfabetització digital en són els més destacats.

Freedom House no sols parla dels problemes d'accés, sinó que també critica, i de bona gana, les restriccions del Govern a la xarxa. Com a exemple, menciona la reforma aprovada l'any 2010 sobre els principis d'internet recollits a la Constitució. Amb el canvi legislatiu, es passava a considerar prioritari l'ús estatal a l'accés públic, que abans de la reforma només tenia la consideració de "preferent".

"Hi ha un greu problema de censura a Veneçuela que s'aplica i s'efectua de diverses maneres", comenta Andrés Aizpúrua, membre de Venezuela Inteligente, una organització que posa a l'abast de la societat civil diverses eines que esquiven la censura digital. El tancament de vora 400 blogs d'informació política i econòmica, especialment els de tots aquells que informen del tipus de canvi amb el dòlar, deixen entreveure els instints del Govern de

Maduro, no gaire allunyats dels d'Hugo Chávez.

"Xarxes socials com Facebook, Twitter, Youtube i altres plataformes s'han convertit en refugis de les veus independents", fa saber Freedom House en el seu informe. Totes aquestes aplicacions jugaren un paper clau en la mobilització de les protestes ocorregudes els anys 2013 i 2014. D'ací, la contraofensiva cibernètica del Govern.

"Es van blocar fotografies de Twitter, únicament es veien requadres grisos a les imatges", explica Aizpúrua. "Vam comprovar, mitjançant tècniques de DNS, que la pàgina de Google enca-

→

EL 70% DELS JOVES DE L'IRAN NAVEGUEN AMB ANTIFILTRES. GRÀCIES A AIXÒ, FACEBOOK HI TÉ QUATRE MILIONS DE COMPTES

TARRAGONA

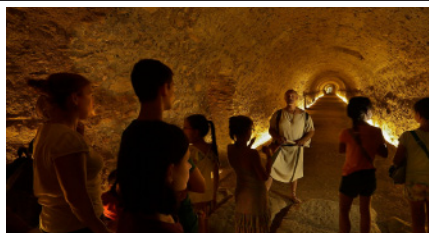
Història Viva[©]

IV
EDICIÓ

Recreacions històriques
en els monuments

Del 24 de juliol al 5 de setembre

VENDA + INFO: www.tarragonaturisme.cat Tel.: (+34) 977 250 795

Tarragona turisme

TARRACOVIVA[®]
EL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA

MIHIT
MUSEU
D'HISTÒRIA
DE TARRAGONA

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

TARRAGONA
2017

→ ra existia, però que el Govern no deixava mostrar-la. Era la prova més clara de la censura” Oriana Hernández, directora executiva de Visión Democrática, una ONG en favor de la participació electoral, pensa igual: “Qualsevol tipus de dissidència a Veneçuela està cada vegada més controlada i perseguida.”

“Hi ha hagut atacs a activistes de Twitter, una desena llarga dels quals s'enfronten a un judici o ja estan empresonats”, denuncia Hernández, per bé que les xifres de Reporters Sense Fronteres no informen sobre els internautes que hi ha al país llatinoamericà. “Cal recordar que les webs es poden tancar sense avís previ i que una part dels internautes són detinguts sense cap notificació prèvia. L'estat de dret és inexistent”, afegeix Aizpúrua.

LA CERCA D'ALGUNES PARAULES RESULTA SUBVERSIVA PEL GOVERN CUBÀ, QUE LES HA VETADES A INTERNET

Entre els casos més cridaners d'atacs a bloguers digitals, en destaca el que va patir Braulio Jatar, director del portal *Reporteconfidencial*. Segons narra l'informe de Freedom House, la seua oficina fou registrada i ell mateix fou interrogat pels agents d'intel·ligència. “És una mostra de l'augment dels actes de fustigació, intimidació, detencions i atacs cibernètics patits per bloguers, periodistes o ciutadans privats, que són castigats pel contingut que pengen a la xarxa”, critica aquest document.

Per això mateix, plataformes com la d'Aizpúrua proveeixen de ferramentes per tal de deslliurar-se de les espasades censores de Bolívar. A la seua pàgina ofereixen tutorials, guies i imatges de com instal·lar una VPN o de com es poden intercanviar servidors, a més d'emetre el senyal de les televisions restringides per les autoritats estatals. Les tanques a l'oceà digital són tombades per la marea digital, un tsunami que és imparable. •